

Træd direkte ind i den danske reformationskamp blandt kæmpende bønder, stolte biskopper, konger og riddere, eventyrlige figurer og lutherske prædikanter. Bjørn Nørugaards reformationsgobelin er et eldorado for det eventyrlystne barn med billedets tydelige dramatik, de stærke farver, mystikken og muligheden for at gå på opdagelse.

Af Birgitte Krogh, teolog og konsulent ved Folkekirkens Skoletjeneste i Faxe, Stevns og Køge og Sidsel Leth Svensson, folkeskolelærer og konsulent ved Folkekirkens Skoletjeneste i Faxe, Stevns og Køge

Hvis man skal forstå reformationen, kræver det både historisk og teologisk overblik. Det kan være sin sag for et barn. Når børn skal arbejde med reformationen, er det derfor oplagt at overveje, hvilke pædagogiske hjælpemidler man kan benytte. Visuelle fortællinger er ofte gode!

Folkekirkens Skoletjeneste i Faxe, Stevns og Køge udbød for nogle år siden et projekt i samarbejde med KØS (Museum for kunst i det offentlige rum) og Køge Kirke om reformationen til skolernes mellemtrin (4. - 6. kl.). Med udgangspunkt i Bjørn Nørugaards gobelinskitse om reformationen gik eleverne på opdagelse i billedet og dykkede ned i bl.a. de personer og begivenheder, som gjorde, at kristendommen midt i 1500-tallet ændrede sig dramatisk.

Bjørn Nørugaards gobelinskitse udmærker sig, udover sine farver og sin dramatik, ved et væld af detaljer og symboler, hvor man rent fagligt kommer usædvanligt bredt omkring reformationstiden.

Ind i gobelinen

Marin Luther er vist i rammen lige midt i billedet, idet hans tanker satte det hele i gang. Hans Tausen står i centrum af billedet som den vigtigste person. Han står på en prædikestol og holder en Bibel i hånden. Begge dele er symboler på den nye lutherske kristendom. Til højre for Hans Tausen står en flok senmiddelalderlige kristne præster og munke i al deres pragt. De repræsenterer middelalderens kristendom og dermed den kristendomsforståelse, som Luther gjorde op med. Til venstre under dem er skærsilden placeret, og under den i billedets ramme ser man pave Julius 2., som opfandt forretningen med salg af afladsbreve. Det er ikke tilfældigt, at han er placeret lige under skærsilden.

Gobelinen rummer både reformationens forudsætninger som fx bogtrykkerkunsten, de store opdagelsesrejser der ændrer middelalderens verdensbillede samt den senmiddelalderlige kristne kirke med skærsild, helgener, kirkeligt hierarki og afladshandel. Dertil kommer hele den danske politiske situation, der kulminerer i den frygtelige borgerkrig Grevens fejde. Både Christian den 2. og Christian den 3. vises i forskellige udgaver alt efter hvor i det historiske forløb, vi befinder os. Selv et udblik til Osmannerrigetets sultan Muhammed 2., der erobrede Konstantinopel, er med.

Udvælgelsen

Som voksen kan man bruge timer på at gå på jagt i gobelinen og genopfriske sin reformationshistorie. I forhold til børn er man nødt til at vælge et fokus uden at ødelægge deres oplevelse ved at gå på opdagelse i hele billedet. Udvælg fx fem figurer/temaer (fx borgerkrigen, Hans Tausen, Christian 2., Christian 3., Martin Luther og bogtrykkerkunsten) og lad børnene finde dem.

Det er muligt at arbejde med gengivelser af billedet, men eleverne får klart den største oplevelse ved at se det kæmpestore billede live – enten på KØS eller på Christiansborg. Helt tæt på det store billede kan eleverne næsten mærke bøndernes vrede og skærsildens flammer og (på KØS) forundres over penselstrøg og småændringer af skitsen. Den effekt går tabt, når man bare kigger på en gengivelse i en bog eller på internettet.

Kreativ workshop

I vores reformationsprojekt fik eleverne som afslutning på projektet en workshop på KØS. Her fik eleverne først en gennemgang af reformationshistorien lige foran og ud fra gobelinskitsen. Herefter gik de selv på opdagelse i værket og valgte et udsnit, som de fremstillede små produktioner ud fra. En gang om ugen blev elevernes produktioner hentet fra KØS og opstillet i Køge kirke, der til sidst kunne udstille 800 elevproduktioner, som samlet gengav reformationsfortællingen på ny. Denne gang fremstillet i børnehøjde.

Fakta

Da Dronning Margrethe i 1990 fyldte 50 år, fik hun som gave nye gobeliner til Riddersalen på Christiansborg Slot. Gobelinerien beskriver tusind års danmarkshistorie – bl.a. reformationstiden. Billedkunstneren Bjørn Nørgaard har malet kartonerne (skitserne), som gobelinerne er vævet ud fra.

Gobelinerne kan ses i riddersalen på Christiansborg

[<http://kongehuset.dk/historiske-samlinger/bjoern-noergaards-gobeliner>]

Gobelinkartonerne kan normalt ses på KØS (Museum for kunst i det offentlige rum). De er midlertidigt taget ned, men kan ses igen fra slutningen af september 2016

KØS tilbyder undervisning og workshops for alle målgrupper i gobelinerne, læs mere: [<http://koes.dk/undervisning>]

Gobelinkartonerne kan normalt ses på KØS (Museum for kunst i det offentlige rum). De er midlertidigt taget ned, men kan ses igen fra slutningen af september 2016: [<http://koes.dk/udstillinger/tidligere-udstillinger/bjoern-noergaard-og-reformationen>]